

รายงานผลการใช้บทเรียนโปรแกรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
สาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง ชนิดและหน้าที่ของคำ

ของ

นางรัชฎิษา ปุ้ยฝ้าย

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ

โรงเรียนท่าขนอยางพิทยาคม

อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม

องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการพัฒนาบทเรียนโปรแกรม วิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท31101 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรื่อง ชนิดและหน้าที่ของคำ ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยดีเพราะได้รับความอนุเคราะห์ช่วยเหลือจากผู้บริหารและคณะครูโรงเรียนท่าขอนยางพิทยาคม องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ที่กรุณาให้คำปรึกษาและสนับสนุนช่วยเหลือการจัดทำการทดลองและจัดทำรายงานจนสำเร็จด้วยดี ผู้ศึกษาต้องขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงด้วย

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญที่กรุณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัยอย่างดียิ่ง ซึ่งผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

- 1) ดร.ไพศาล วรคำ รองคณบดี ฝ่ายวิชาการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ตรวจสอบด้านการหาประสิทธิภาพสถิติและวิเคราะห์ข้อมูล
- 2) รศ.ดร.ประภัสสร ปรีเอี่ยม ประธานสาขาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ตรวจสอบด้านการทำผลงานทางวิชาการรูปแบบต่าง ๆ การรายงานการพัฒนาผลงาน
- 3) อาจารย์สุวัฒน์ชัย ภูนาพรรณ ครูชำนาญการพิเศษ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนท่าขอนยางพิทยาคม องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ตรวจสอบด้านการรายงานผลการปฏิบัติงาน
- 4) อาจารย์เชษฐา จักรไชย ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ตรวจสอบด้านการจัดทำสื่อและนวัตกรรม
- 5) อาจารย์สังคม ไชยสงเมือง ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนท่าขอนยางพิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ตรวจสอบด้านการจัดทำสื่อและนวัตกรรม

รายงานการศึกษาค้นคว้านี้จะสำเร็จไม่ได้เลยหากไม่ได้รับแรงบันดาลใจจากครอบครัวอันเป็นที่รักยิ่ง คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากรายงานการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา มารดา ผู้ให้ชีวิต ความรัก ความอบอุ่นแก่ผู้ศึกษาตลอดมา

ธัญนิษา ปุยฝ้าย

ชื่อเรื่อง	รายงานการพัฒนาบทเรียนโปรแกรมวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท 31101 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรื่อง ชนิดและหน้าที่ของคำ
ชื่อผู้ศึกษา	นางรัชฎาธิชา ปุຍฝ้าย
โรงเรียน	ท่าขอนยางพิทยาคม อำเภอกันทรวิชัย องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม
ปีการศึกษา	2551

บทคัดย่อ

รายงานการพัฒนาบทเรียนโปรแกรมวิชา รหัสวิชา ท 31101 ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรื่อง ชนิดและหน้าที่ของคำ มีวัตถุประสงค์เพื่อหาประสิทธิภาพของบทเรียนโปรแกรม หาดัชนีประสิทธิผล เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนด้วยบทเรียนโปรแกรม และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียน โปรแกรมวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท 31101 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรื่อง ชนิดและหน้าที่ของคำ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 21 แผน บทเรียนโปรแกรมจำนวน 7 ชุด และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มเป้าหมายเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนท่าขอนยางพิทยาคม อำเภอกันทรวิชัย องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ประกอบด้วยนักเรียนปกติ จำนวน 51 คน นักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ จำนวน 13 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) ส่วนสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าร้อยละ ค่าดัชนีประสิทธิผล และการทดสอบที (t-test dependent group)

ผลการศึกษาพบว่า

1. บทเรียนโปรแกรมวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท 31101 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรื่อง ชนิดและหน้าที่ของคำมีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.71/85.88 สูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้สำหรับนักเรียนปกติ และมีประสิทธิภาพเท่ากับ 59.05/62.88 สูงกว่าเกณฑ์ 50/50 ที่ตั้งไว้สำหรับนักเรียนปกติ

2. บทเรียนโปรแกรมวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท 31101 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรื่อง ชนิดและหน้าที่ของคำ มีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.7509 ซึ่งผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 75.09 สำหรับนักเรียนปกติ และมีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.6503 ซึ่งผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น ร้อยละ 65.09 สำหรับนักเรียนพิเศษ

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนโปรแกรมวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท 31101 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรื่องชนิดและหน้าที่ของคำหลังเรียนแตกต่างจาก ก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนักเรียนปกติและนักเรียนพิเศษ

5. ความพึงพอใจของนักเรียนทั้งนักเรียนปกติและนักเรียนพิเศษที่มีต่อการเรียน ด้วยบทเรียนโปรแกรมวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท 31101 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรื่อง ชนิดและหน้าที่ของคำโดยรวมอยู่ในระดับมาก

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษา	4
สมมุติฐานของการศึกษา	5
ขอบเขตของการศึกษา	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา	7
กรอบแนวคิดการศึกษา	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544	
หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	9
ความรู้เกี่ยวกับชนิดและหน้าที่ของคำ	17
เอกสารเกี่ยวกับบทเรียนโปรแกรม	24
เอกสารเกี่ยวกับประสิทธิภาพของบทเรียนโปรแกรม	28
ดัชนีประสิทธิผล	30
ความพึงพอใจในการเรียนรู้	31
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	34
งานวิจัยในประเทศ	34
งานวิจัยต่างประเทศ	35
3 วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า	37
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	37
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	38
การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ	39
การดำเนินการทดลอง	44

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การวิเคราะห์ข้อมูล	45
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	46
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	52
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	52
ลำดับขั้นในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	52
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	53
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	61
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	61
สรุปผลการศึกษา	61
อภิปรายผล	62
ข้อเสนอแนะ	65
บรรณานุกรม	66
ภาคผนวก	72
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	73
ภาคผนวก ข หนังสือราชการ	144
ภาคผนวก ค ตัวอย่างผลงานนักเรียน	152
ประวัติย่อผู้ศึกษาค้นคว้า	277

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 โครงสร้างเนื้อหา	42
2 แบบแผนการศึกษาค้นคว้า	44
3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าร้อยละจากการวัดผลระหว่างเรียน	53
4 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าร้อยละของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท 31101 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรื่อง ชนิดและหน้าที่ของคำ ก่อนและหลังเรียน	54
5 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าร้อยละของบทเรียนโปรแกรมวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท 31101 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรื่อง ชนิดและหน้าที่ ของคำ	54
6 แสดงรายละเอียดของดัชนีประสิทธิผลของบทเรียนโปรแกรม	55
7 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนของ บทเรียนโปรแกรมวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท 31101 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรื่อง ชนิดและหน้าที่ของคำ	55
8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าร้อยละจากการวัดผลระหว่างเรียน	56
9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าร้อยละของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท 31101 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรื่อง ชนิดและหน้าที่ของคำ ก่อนและหลังเรียน	57
10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าร้อยละของบทเรียนโปรแกรม วิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท 31101 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรื่อง ชนิดและหน้าที่ของคำ	57
11 แสดงรายละเอียดของดัชนีประสิทธิผลของบทเรียนโปรแกรม	58
12 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วย บทเรียนโปรแกรมวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท31101 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรื่อง ชนิดและหน้าที่ของคำ	58

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
13	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียน ด้วยบทเรียนโปรแกรม 59
14	ค่าอำนาจจำแนก ค่าความยากของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน บทเรียนโปรแกรมวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท 31101 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรื่อง ชนิดและหน้าที่ของคำ 142